

INDOKOLÁS

a helyi önazonosság védelméről szóló törvénytervezethez

Az Alaptörvény módosítása a helyi közösség önazonosságához való jogát alkotmányos alapjogi szintre emelte. Kimondja, hogy „A tartózkodási hely szabad megválasztásához való jog gyakorlása nem járhat Magyarország helyi közösségei önazonosságához való alapvető jogának sérelmével.”

A törvény tervezete meghatározza a helyi önazonosságához való jog tartalmát, részjogosultságait, a jog érvényre juttatásának önkormányzati eszközeit és az ehhez kapcsolódó anyagi és eljárási szabályokat.

Az elmúlt években az országon belüli, kedvező adottságú településekre történő elvándorlás vagy a kétféle élet kialakítása céljából történő ingatlanvétel tendenciái felerősödtek. Ennek okai között említhetjük például a koronavírus-világjárvány hatása miatti kiköltözést és szeparációt, a digitalizáció lehetőségeit, az egészségtudatos élettel kapcsolatos irányzatok térnyerését, a természeti környezetben élés vágyát, vagy a nagyvárosokból való általános elvándorlás jelenségét.

A folyamat sok esetben kifejezetten pozitív változásokat hoz a céltelepüléseken, ugyanakkor egyes esetekben a települések honos lakossága és a betelepülő lakosság között egyrészt érték- és érdekkülönbségeket okozhat, másrészt más kedvezőtlen folyamatokkal járhat például az ingatlanárak és a szolgáltatások drágulásán keresztül.

A fentiek alapján – különös tekintettel az Alaptörvény módosítására – legitim érv a törvényi szabályozási beavatkozásra, hogy a helyi identitást, valamint a helyi társadalom hagyományait és értékrendjét a magyar jogrend védelemben részesítse.

A törvény tervezete alapján a közösség eszközöket kap ahhoz, hogy megvédje a helyi társadalmának életformáját, hagyományait, szokásait, rétegződését.

A tervezet az ezt igénylő önkormányzatok részére megteremti annak a szabályozott lehetőségét, hogy a települések meghatározhassák a kívánatos lakosságszámukat, valamint azt, hogy a településre kik költözhetnek be, és a közösség kikkel kíván együtt élni.

A kívánatosnál nagyobb mértékű beköltözések számos településen elnehezítik a fiatal generációk otthonteremtését és létfeltételeit, ezért a tervezet kimondja, hogy a települési ingatlanok feletti rendelkezés a helyi szuverenitás körébe tartozó ügy, ezért a tervezet szerint a település beleszólási jogot nyerhet abba is, hogy a települési ingatlanokat megszerezhetik-e a más településről érkezők.